

PURUVEDEN KALATALOUSALUE

Härkönen Harry

Kirkkokatu 9

57100 SAVONLINNA

Sähköposti: harry.harkonen@muikkusuomi.fi

Maa- ja metsätalousministeriö

Sähköposti: kirjaamo.mmm@gov.fi

Viite: Lausuntopyyntö 18.2.2026 (VN/4037/2026).

Asia: Luonnos valtioneuvoston asetukseksi eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla vuosina 2026-2031

Puruveden kalatalousalueen hallitus on kokouksessaan 19.3.2026 käsitellyt lausuntopyynnön ja esittää asiasta seuraavan lausunnon:

KESKEISET VAATIMUKSET:

- Puruvedelle esitettyjä kalastusrajoitusalueen laajennuksia ei voi pitää kaikilta osin riittävästi perusteltuina eikä oikeasuhtaisina.** Kalatalousalue vaatii kalastusrajoitusalueen tarkistamista siten, että **kalastusrajoitusten ulkopuolelle jätetään saimaannorpan elinalueen reuna-alueilla sijaitsevat lahtivedet ja sisälammet, jotka merkitty punaisella ja numeroitu (nrot 1 – 6) karttaliitteisiin 1 – 3:** Sorvaslahti (nro 1) Naaranlahti (nro 2), Pienilahti (nro 3), Sääsänlahti (nro 4), sekä Kurikkalampi (nro 5) ja Hälvänlampi (nro 6).
- Verkkokalastuskieltoa EI saa jatkaa heinäkuulle.** Sille ei ole biologisia perusteita, ja se aiheuttaisi huomattavaa sosioekonomista haittaa.
- Muikkuverkkokalastus on sallittava jo 16.6. alkaen.** Tämä on merkityksetön muutos norpan suojelulle, mutta ratkaiseva kalastuksen sosiaalisen hyväksyttävyyden kannalta.
- Suojelu on jo nyt tavoitteiden mukaista.** Lisärajoitukset nykytilanteessa ovat tarpeettomia, kun kanta kasvaa vakaasti suojelustrategian mukaisesti.

1. Puruvedelle esitettyjä kalastusrajoitusalueen laajennuksia ei voida pitää kaikilta osin riittävästi perusteltuina eikä oikeasuhtaisina. Kalatalousalue vaatii, että kalastusrajoitusalueen ulkopuolelle jätetään saimaannorpan elinalueen reuna-alueilla sijaitsevat seuraavat lahtivedet karttaliitteen 1-3 mukaisesti: Sorvaslahti (nro 1) Naaranlahti (nro 2), Pienilahti (nro 3), Sääsänlahti (nro 4), sekä Kurikkalampi (nro 5) ja Hälvänlampi (nro 6).

Perustelut:

Hallintolain (434/2003) 6 §:n mukaisen suhteellisuusperiaatteen mukaan viranomaisen toimenpiteiden tulee olla välttämättömiä tavoitellun päämäärän saavuttamiseksi eikä niillä saa rajoittaa oikeuksia enempää kuin on tarpeen. Hallintolain 45 § puolestaan edellyttää, että päätökset perustellaan siten, että niiden lainmukaisuus ja perustelujen riittävyys ovat ulkopuolisesti arvioitavissa.

Lisäksi perustuslain (731/1999) 15 § turvaa omaisuudensuojan. Kalastusoikeus kuuluu omaisuudensuojan piiriin, eikä sen käyttöä voida rajoittaa ilman täsmällisiä, hyväksyttäviä ja riittävästi perusteltuja syitä. Rajoitusten tulee myös täyttää oikeasuhtaisuuden vaatimukset.

Esitettyjen laajennusten osalta ei ole esitetty sellaista selvitystä, jonka perusteella voitaisiin todeta niiden olevan välttämättömiä saimaannorpan pesinnän turvaamiseksi. Vakiintuneen käytännön mukainen noin viiden kilometrin suojavyöhyke **vakiintuneiden pesäpaikkojen ympärillä** ja sen perusteella ehdotetut laajennukset, eivät kalatalousalueen näkemyksen mukaan ole kaikilta osin perusteltuja. Näyttövelvollisuus rajoitusten tarpeellisuudesta ja oikeasta kohdentumisesta kuuluu esityksen tekijälle.

Aluerajausten perustana käytettyä suojavyöhykettä ei ole tarkasteltu siten, että siinä olisi huomioitu vesistö- ja maasto-olosuhteiden vaikutus saimaannorpan todelliseen liikkumiseen, sillä vesiteitse näihin kalatalousalueen vaatimiin kohteisiin tulee vakiintuneilta pesäpaikoilta matkaa yli viisi kilometriä tai ne eivät ole muuten saavutettavissa, kuten sisävesiksi luokiteltavat lammet. Lisäksi ei ole voitu osoittaa, että nämä elinalueen reunalla sijaitsevat lahtialueet olisivat suojelun kannalta kriittisiä.

Rajoitusten kohdentaminen olennaisilta osin salassa pidettävien pesäpaikkatietojen perusteella estää päätöksen perusteiden asianmukaisen arvioinnin. Tällainen menettely ei täytä hallintolain edellyttämää perusteluvelvollisuutta eikä turvaa asianosaisille tosiasiallista mahdollisuutta arvioida rajoitusten lainmukaisuutta.

Edellä esitetyin perustein kalatalousalue katsoo, että esitetyt rajoitusalueen laajennukset edellä mainitun neljän lahtivesialueen ja kahden lammen osalta eivät täytä hallintolain ja perustuslain mukaisia vaatimuksia ja ne tulee tältä osin hylätä.

2. Verkkokalastuskiellon ulottaminen heinäkuulle

Kalatalousalue vastustaa verkkokalastuskiellon laajentamista heinäkuulle. Viimeisen kymmenen vuoden aikana heinäkuun pyydyskuolleisuus on ollut keskimäärin kaksi yksilöä vuodessa (alle 0,5 % kannasta), mikä ei ole vaarantanut kannan kasvua. Heinäkuu on Saimaan noin 200 kaupalliselle kalastajalle ja 57 000 vapaa-ajankalastajalle kriittinen kuukausi. Verkkosaaliin arvo on noin 1,5 miljoonaa euroa.

Kalastus on alueen asukkaille ja kesäasukkaille keskeinen ja ekologinen tapa hankkia lähiruokaa. Kiellon laajentaminen heinäkuulle olisi taloudellisesti ja sosiaalisesti kohtuutonta suhteessa saavutettavaan suojeluhuötyyn.

3. Esitys muikkuverkkokalastuksen aikaistamisesta 16.6. alkaen

Esitämme, että maa- ja metsätalousministeriössä huomioidaan Itä-Suomen elinvoimakeskukseen alkuperäinen esitys, jossa muikkuverkkokalastuksen sallimista esitettiin vuosittain 16.6. alkaen. Viiden vuorokauden (16.–20.6.) aikaistaminen on:

- **Saimaannorpan suojelun kannalta merkityksetöntä:** Muikkuverkko on pyydystyypiltään erittäin ohutlankainen (lanka yleensä alle 0,15 mm). Tällainen lanka katkeaa norpan käsittelyssä, eikä se muodosta hukkumisvaaraa toisin kuin vahvalankaisemmat kalaverkot.
- **Sosiaalisen kestävyuden kannalta ratkaisevaa:** Vesialueiden omistajien motivaatio ja sitoutuminen kalastusrajoituksiin riippuu siitä, koetaanko rajoitukset oikeudenmukaisiksi.

4. Saimaannorpan suojelun taso ja tavoitteet

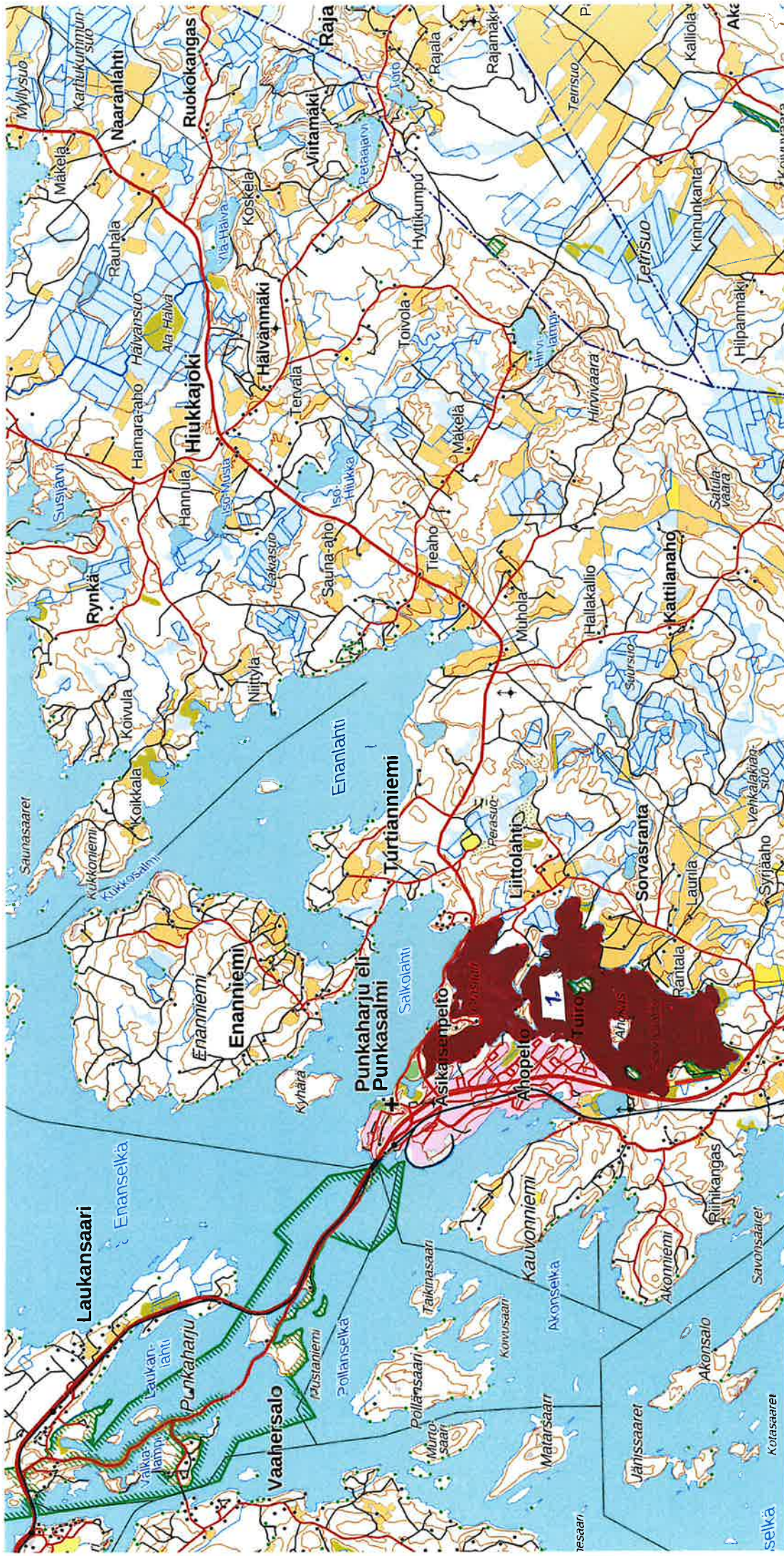
Saimaannorpan suojelu on saavuttanut asetetut tavoitteet erinomaisesti. Suojelun välitavoite (400 yksilöä vuoteen 2025 mennessä) saavutettiin jo kuusi vuotta etuajassa, ja Metsähallituksen arvion mukaan kanta on jo noin 530 yksilöä. Vuoden 2022 suojelustrategiassa asetettu 3–6 prosentin vuotuinen kasvutavoite on myös toteutunut. Tässä valossa nykyiset suojelutoimet ovat riittäviä, ja kannan kasvu on vakaata.

Lopuksi haluamme korostaa, että saimaannorpan suojelu on yhteispeliä. Nykyinen suojelustrategia on toiminut: kanta kasvaa ja 500 yksilön raja on ylittynyt. Tässä tilanteessa uusien, heinäkuulle ulottuvien rajoitusten asettaminen olisi biologisesti tarpeetonta mutta sosiaalisesti vahingollista. Se murentaisi vuosikymmenten aikana rakennetun luottamuksen viranomaisten ja paikallisten välillä. Suojelutoimien on oltava oikeasuhtaisia.

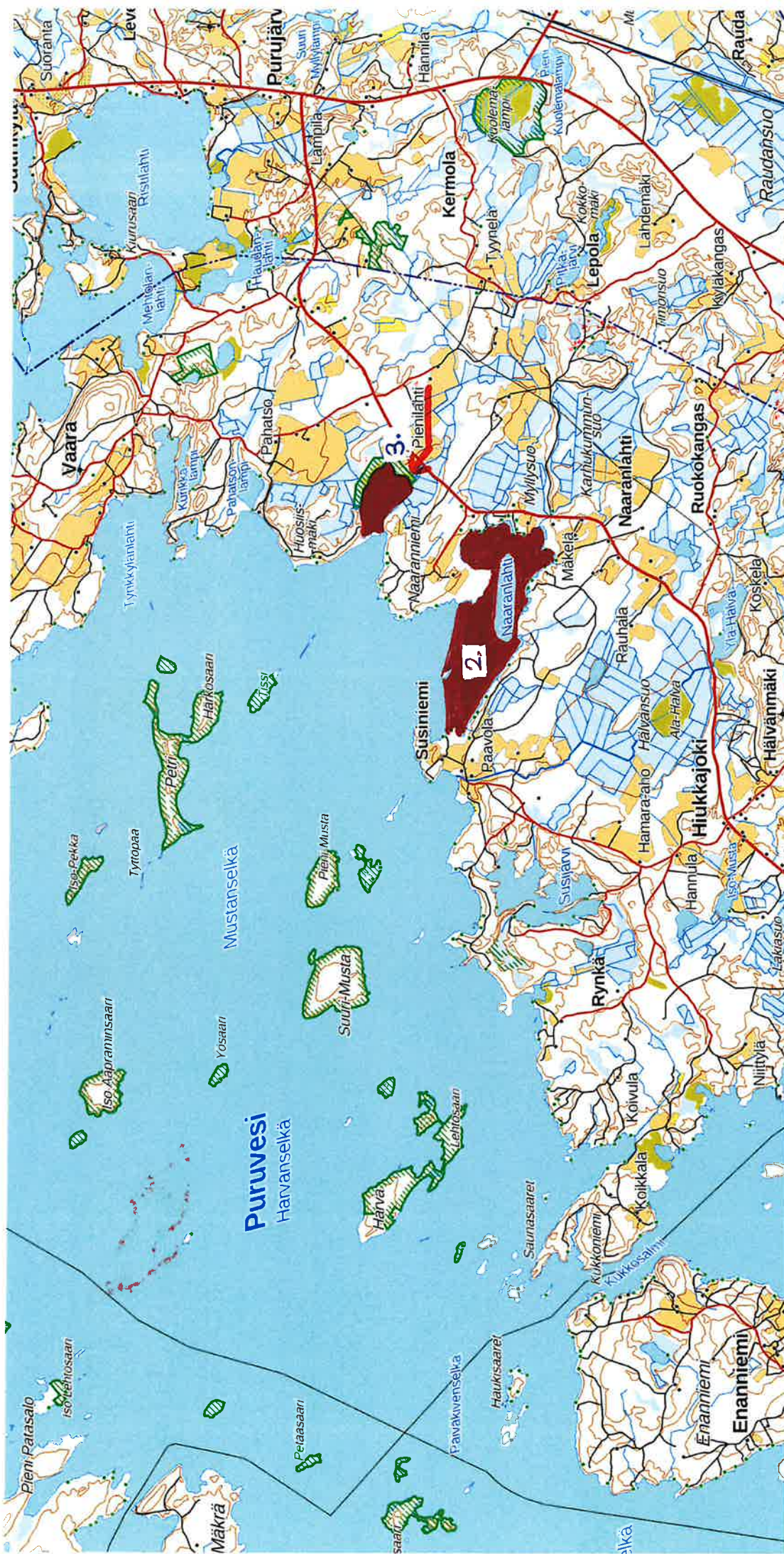
Kerimäellä 19.3.2026

Puruveden kalatalousalue

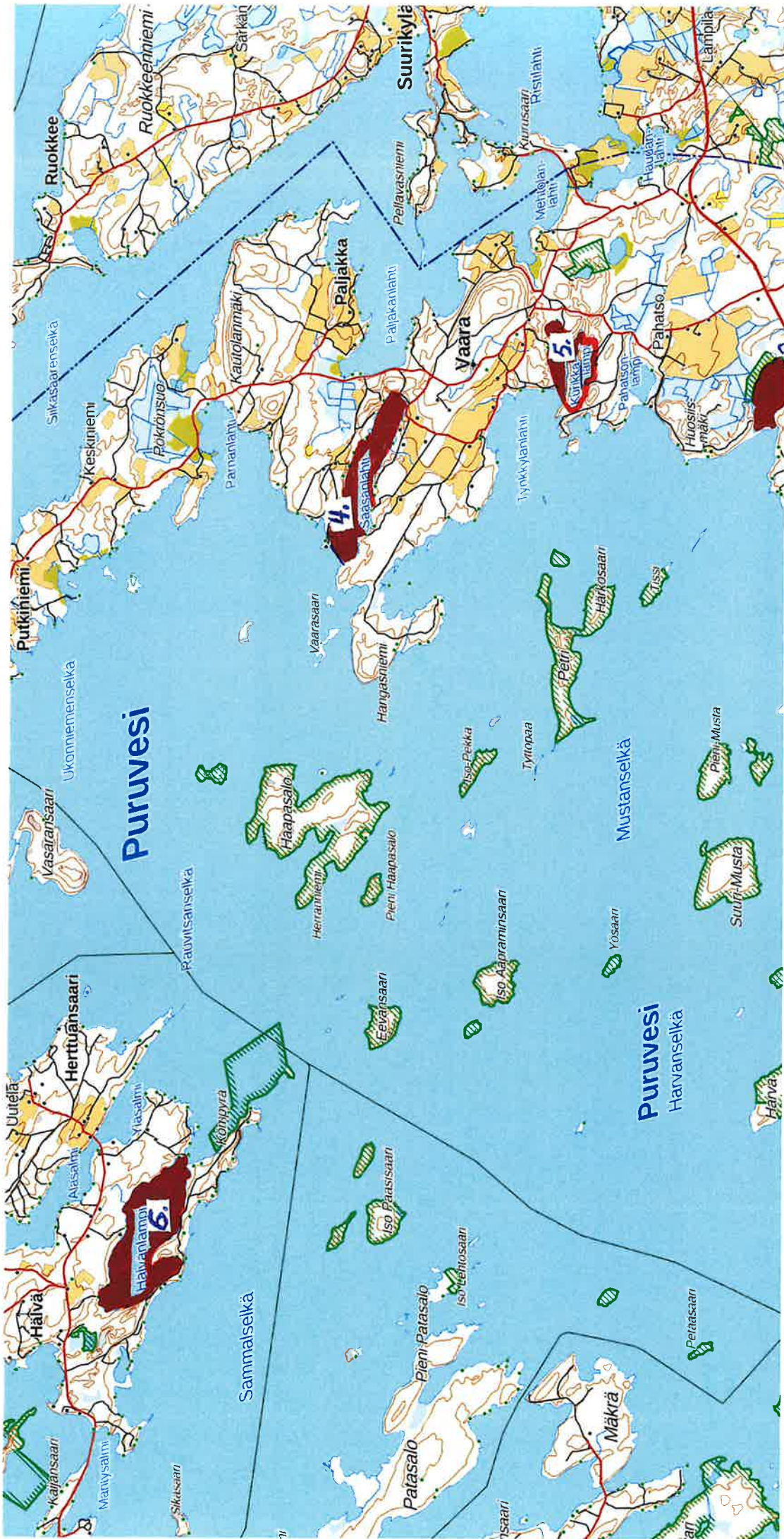
Hallitus

ulostettu Maanmittauslaitoksen palvelusta 19.3.2026.

ulostettu Maanmittauslaitoksen palvelusta 19.3.2026.

ulostettu Maanmittauslaitoksen palvelusta 19.3.2026.